

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Кафедра археології, етнології та всесвітньої історії

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор

(Майя НІКОЛАЄВА)

2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ З ІСТОРІЇ ТА АРХЕОЛОГІЇ.
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ**

**METHODOLOGY AND ORGANIZATION OF SCIENTIFIC
RESEARCH IN HISTORY AND ARCHAEOLOGY.
INTELLECTUAL PROPERTY**

Рівень вищої освіти: Другий (магістерський)

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 032 Історія та археологія

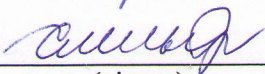
Освітньо-професійна програма: Історія та археологія

Робоча програма навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень з історії та археології. Інтелектуальна власність / Methodology and organization of scientific research in history and archaeology. Intellectual property». Одеса: ОНУ, 2022. 17 с.

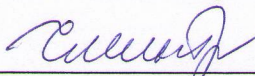
Розробники: Сминтина Олена Валентинівна, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри археології, етнології та всесвітньої історії (модулі 1-3); Барський Вадим Рудольфович, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільно-правових дисциплін (модуль 4).

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри археології, етнології та всесвітньої історії

Протокол № 1 від "1" вересня 2022 р.

Завідувач кафедри (Олена СМИНТИНА)
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Погоджено із гарантом ОПП «Історія та археологія»

 (Олена СМИНТИНА)
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

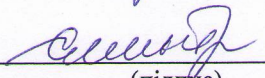
Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету історії та філософії

Протокол № 1 від "6" вересня 2022 р.

Голова НМК (Галина ЛЕВЧЕНКО)
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри археології, етнології та всесвітньої історії

Протокол № 1 від "28" серпня 2023 р.

Завідувач кафедри (Олена Сминтина)
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № _____ від "_____" _____ 20____ р.

Завідувач кафедри _____ (_____)
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна форма навчання	заочна форма навчання
Загальна кількість: кредитів – 5 годин – 150 змістових модулів – 3	Галузь знань <u>03 Гуманітарні науки</u> (шифр і назва) Спеціальність <u>032 Історія та археологія</u> (код і назва) Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр	
		1-й	1-й
		Лекції	
		24 год.	14 год.
		Практичні, семінарські	
		26 год.	8 год.
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
		100 год.	128 год.
Форма підсумкового контролю: іспит			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу є формування у студентів уявлення про особливості методології та організація наукових досліджень з історії та археології в Україні та світі, специфіку отримання та оприлюднення результатів власних наукових досліджень, набуття ними системних теоретичних знань про правове регулювання відносин інтелектуальної власності у царині гуманітарних наук, культури та мистецтва.

Завдання курсу полягає у тому, щоб навчити студентів планувати власне наукове дослідження, знаходити відповідні ресурси для їх фінансування, найбільш доцільні наукові осередки для втілення, сформулювати у них практичні навички презентації результатів дослідження в усній та письмовій формі, створити для здобувачів вищої освіти простір для опанування практичних навичок застосування англійської мови у освітньому процесі за обраним фахом, навчити їх використовувати на практиці історичну термінологію англійською мовою.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру в галузі історії та археології.

а) загальних (ЗК):

- ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- ЗК02. Здатність працювати автономно;
- ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- ЗК05. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);
- ЗК06. Здатність працювати в міжнародному контексті;
- ЗК07. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;
- ЗК09. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

б) спеціальних (СК):

- СК03. Здатність презентувати та обговорювати результати досліджень і професійної діяльності у сфері історії та археології;
- СК05. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері історії, археології та/або дотичні до них міждисциплінарні проекти;
- СК06. Здатність здійснювати експертний аналіз в предметній області;
- СК08. Здатність працювати в міжнародному контексті і реалізовувати спільні проекти у сфері історії та/або археології з європейськими та євроатлантичними інституціями. ;
- СК09. Здатність використовувати сучасні цифрові інструменти і технології для проведення досліджень та професійної діяльності у сфері історії та археології;
- СК10. Усвідомлення принципів академічної доброчесності та норм професійної етики;
- СК11. Здатність використовувати набуті знання в ході професійної діяльності та експертного консультування з актуальних проблем історії та археології, міжкультурної комунікації, архівної, музейної та пам'яткоохоронної діяльності.

Програмні результати навчання (ПРН):

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен *знати:*

- базову англійську наукову термінологію, яка дозволяє планувати та втілювати власні наукові проекти, презентувати їх результати, спілкуватися на професійні теми у професійній спільноті;
- структуру осередків історичної та археологічної науки в Україні та світі;
- специфіку джерел фінансування власних наукових проектів в галузі історії та археології;
- особливості сучасної методології наукової проектної роботи та грантрайтингу в історії та археології;
- специфіку охорони інтелектуальної власності на наукові твори, твори мистецтва; порядок набуття прав інтелектуальної власності на ці твори.

Вміти:

- спланувати та оформити проектну заявку на фінансування власного наукового дослідження;
- вільно оперувати новітніми методами наукових досліджень в історії та археології;
- використовувати електронні бази даних та автоматизовані інформаційно-пошукові системи для збору інформації про права інтелектуальної власності.
- презентувати результати власного наукового дослідження в усній та письмовій формі;
- Спілкуватися англійською мовою на професійну тематику.

Дані результати вивчення курсу «Методологія та організація наукових досліджень з історії та археології. Інтелектуальна власність» є невід'ємною складовою опанування наступних *програмних результатів навчання (ПРН)* освітньої програми «Історія та археологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 032 «Історія та археологія» в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова:

ПР03. Розробляти й реалізовувати історичні та міждисциплінарні проекти з урахуванням сучасних методологічних підходів;

ПР04. Застосовувати у професійній діяльності у сфері історії та археології сучасні цифрові інструменти і технології для пошуку, збереження і оброблення інформації, у тому числі для виконання наукових досліджень і реалізації освітніх та інноваційних проектів;

ПР05. Планувати і виконувати наукові дослідження у сфері історії та археології, висувати та перевіряти гіпотези, обирати методи дослідження, аналізувати результати, обґрунтовувати висновки;

ПР07. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань історії та/або археології до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються;

ПР10. Здійснювати професійну діяльність та експертне консультування з актуальних проблем історії та археології, міжкультурної комунікації, архівної, музейної та пам'яткоохоронної діяльності;

ПР11. Актуалізувати набуті знання, вміння та навички під час професійної комунікації з представниками інших наук, а також з представниками органів державної влади, місцевого самоврядування та засобів масової інформації.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Принципи організації, структура та методи історичних досліджень в історії та археології.

Тема 1. Загальнонаукові та спеціальні методи історичних досліджень.

Методологія та методика наукового дослідження в системі гуманітарних наук. Базові парадигми та принципи історичних та археологічних досліджень та їх динаміка протягом кінця XIX – початку XXI.

Загальнонаукові та загальноісторичні методи дослідження: теоретичний, системний, метод історико-синхронного аналізу; порівняльно-історичний, історико-типологічний; історико-генетичний тощо.

Спеціально-наукові методи в історії, археології, етнології, археографії, нумізматиці та інших історичних науках.

Тема 2. Міждисциплінарність та трансдисциплінарність в історії та археології.

Пізнавальний потенціал наукового синтезу та міждисциплінарного підходу у баченні представників різних методологічних напрямків.

Новітні тенденції в історичних дослідженнях, новітні історичні школи та трансдисциплінарний підхід.

Тема 3. Сучасні осередки історичної та археологічної науки в Україні та світі.

Академічна та університетська наука: спільне та особливе в системі організації, проблематиці та формах актуалізації.

Особливості діяльності громадських організацій, дотричних до історичної проблематики, в Україні та світі. Національна пам'ять та національна історія у контексті глобалізації.

«Аматорська» історія: колекціонування, актуалізація культурної спадщини та популяризація надбань.

Роль соцмереж у популяризації історичної та археологічної науки в Україні та світі.

Змістовий модуль 2. Грантрайтинг та форми апробації та презентації результатів наукових досліджень.

Тема 4. Джерела фінансування наукових досліджень та особливості грантрайтингу в історії та археології.

Засади побудови карти стейкгоल्дерів в історії та археології. Принципи конкурсного відбору та фінансування історичних та археологічних досліджень за рахунок державного бюджету України. Провідні загальноєвропейські донори у царині історії та археології.

Особливості пошуку фінансування з небюджетних джерел: базові донори, специфіка встановлення контакту.

Тема 5. Попередня апробація результатів наукового дослідження

Наукова доповідь як форма апробації результатів наукового дослідження. Специфіка та регламент наукових форумів: відкрита лекція, семінар, симпозіум, конференція, конгрес тощо.

Принципи та регламент усної презентації результатів наукового дослідження. Особливості застосування комп'ютерної та аудіо-візуальної техніки у попередній апробації результатів археологічних, етнографічних та пам'яткоохоронних досліджень.

Принципи наукової етики та дотримання авторських прав в контексті попередньої апробації результатів наукового дослідження.

Тема 6. Презентація результатів наукового дослідження у друкованій (письмовій) формі.

Види друкованих праць та принципи їх формування та обігу. Тези, матеріали конференцій, статті, статті в фахових (наукометричних виданнях), монографії, підручники як засоби презентації результатів наукових досліджень.

Кваліфікаційна, дипломна, магістерська роботи та дисертація доктора філософії як форми презентації результатів наукового дослідження.

Принципи оформлення наукового апарату. Ілюстрації, аудіо-візуальні матеріали та інші види додатків.

Реферат, автореферат, анотація, ключові слова, шифр УДК в системі презентації результатів наукових досліджень.

Тема 7. Новітні форми актуалізації результатів наукових досліджень.

Соцмережі та наукові соцмережі в системі популяризації результатів наукових досліджень. Наукові хаби, марафони, ніч у музії та їх роль в актуалізації досліджень історичної минувшини в Україні та світі. Трансформація способів актуалізації результатів наукових досліджень в цифрову добу.

Змістовий модуль 3. Інтелектуальна власність

Тема 8. Соціогенез відносин інтелектуальної власності.

Місце та роль інституту інтелектуальної власності у сучасному соціальному бутті. Інститут інтелектуальної власності як чинник наукової і творчої діяльності людини. Інтелектуальна власність в структурі сучасної економіки: глобальні тенденції та національні перспективи. Становлення ринку прав інтелектуальної власності в Україні. Осмислення інтелектуальної власності у соціогуманітарному знанні. Охорона інтелектуальної власності в умовах глобалізації та європейської інтеграції.

Тема 9. Правове регулювання відносини інтелектуальної власності.

Предмет, методи, система джерел права інтелектуальної власності (глобальний, регіональний, національний виміри). Об'єкти права інтелектуальної власності: поняття, ознаки, проблеми класифікації. Суб'єкти права інтелектуальної власності.

Становлення міжнародного конвенційного механізму охорони інтелектуальної власності. Вплив Всесвітньої організації інтелектуальної власності та Світової організації торгівлі на розвиток міжнародного права інтелектуальної власності. Діяльність Європейського Союзу та Ради Європи з формування європейських стандартів охорони інтелектуальної власності. Зближення законодавства України та Європейського Союзу у сфері охорони інтелектуальної власності. Перспективи систематизації законодавства України про інтелектуальну власність.

Цивільно-правові договори в механізмі охорони інтелектуальної власності. Угоди про нерозголошення (non-disclosure agreement) та про неконкуренцію (non-compete agreement) в механізмі охорони інтелектуальної власності.

Правопорушення та юридична відповідність у сфері інтелектуальної власності.

Тема 10. Інституційний механізм охорони прав інтелектуальної власності.

Інституційний механізм охорони інтелектуальної власності на глобальному рівні: передумови формування, стан та перспективи. Всесвітня організація інтелектуальної власності в інституційному механізмі охорони інтелектуальної власності. Механізм охорони інтелектуальної власності Європейського Союзу.

Державна політика України у сфері інтелектуальної власності: становлення, стан та тенденції. Інституційне забезпечення державної політики України у сфері інтелектуальної власності. Правоохоронні, судові та митні органи у механізмі охорони прав інтелектуальної

власності. Недержавні актори охорони прав інтелектуальної власності. Позасудовий захист прав інтелектуальної власності.

Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Очна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п/с	лаб	ср		л	п/с	лаб	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Принципи організації, структура та методи історичних досліджень в історії та археології.										
Тема 1.	16	4	2		10	18	2			16
Тема 2.	14	2	2		10	18	2			16
Тема 3.	14	2	2		10	18	2	2		14
Разом за змістовим модулем 1	44	8	6		30	54	6	2		46
Змістовий модуль 2. Грантрайтинг та форми апробації та презентації результатів наукових досліджень.										
Тема 4.	16	4	2		10	14	2			12
Тема 5.	16	2	4		10	14	2	2		10
Тема 6.	24	4	4		16	20		2		18
Тема 7.	22	2	4		16	20	2			18
Разом за змістовим модулем 2	78	12	14		52	68	6	4		58
Змістовий модуль 3. Інтелектуальна власність										
Тема 8.	10	2	2		6	8				8
Тема 9.	10	2	2		6	10		2		8
Тема 10.	8	2	2		6	10	2			8
Разом за змістовим модулем 3	28	4	6		18	28	2	2		24
Усього годин	150	24	26		100	120	14	8		128

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
	Навчальним планом не передбачені	

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Очна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Загальнонаукові та спеціальні методи історичних досліджень	2	
2	Тема 2. Міждисциплінарність та трансдисциплінарність в історії та археології	2	

3	Тема 3. Сучасні осередки історичної та археологічної науки в Україні та світі.	2	2
4	Тема 4. Джерела фінансування наукових досліджень та особливості грантрайтингу в історії та археології.	2	
5	Тема 5. Попередня апробація результатів наукового дослідження	4	2
6	Тема 6. Презентація результатів наукового дослідження у друкованій (письмовій) формі.	4	2
7	Тема 7. Новітні форми актуалізації результатів наукових досліджень	4	
8	Тема 8. Соціогенез відносин інтелектуальної власності	2	
9	Тема 9. Правове регулювання відносини інтелектуальної власності	2	2
10	Тема 10. Інституційний механізм охорони прав інтелектуальної власності	2	
Разом		26	8

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Навчальним планом не передбачені	

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Очна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Загальнонаукові та спеціальні методи історичних досліджень [1], [2], [3], [4]	10	16
2	Тема 2. Міждисциплінарність та трансдисциплінарність в історії та археології [1], [2], [3], [4]	10	16
3	Тема 3. Сучасні осередки історичної та археологічної науки в Україні та світі [1], [2], [3], [4]	10	14
4	Тема 4. Джерела фінансування наукових досліджень та особливості грантрайтингу в історії та археології [1], [2], [3], [4]	10	12
5	Тема 5. Попередня апробація результатів наукового дослідження [1], [2], [3], [4]	10	10
6	Тема 6. Презентація результатів наукового дослідження у друкованій (письмовій) формі [1], [2], [3], [4]	16	18
7	Тема 7. Новітні форми актуалізації результатів наукових досліджень [1], [2], [3], [4]	16	18
8	Тема 8. Соціогенез відносин інтелектуальної власності [1], [2], [3], [4]	6	8
9	Тема 9. Правове регулювання відносини інтелектуальної власності [1], [2], [3], [4]	6	8
10	Тема 10. Інституційний механізм охорони прав інтелектуальної власності [1], [2], [3], [4]	6	8
	Разом	100	128

До самостійної роботи відноситься:

- [1] – підготовка до лекцій, практичних занять;
- [2] – написання рефератів, есе;
- [3] – індивідуальне навчально-дослідне завдання;
- [4] – наукова доповідь, стаття.

Структура написання студентом *реферату, есе, індивідуального навчально-дослідного завдання* складається із наступних обов'язкових елементів:

- Вступна частина (актуальність, характеристика обраної теми та перспективність її дослідження);
- Аналіз джерел та літератури по темі (на 2-3 абзаци);
- Виклад основного матеріалу;
- Ілюстративний матеріал, що підтверджує аргументаційну базу;
- Висновки;
- Список джерел та літератури.

Захист проєктів (рефертів, есе) та ІНДЗ відбувається за графіком індивідуально-консультативної роботи у формі індивідуальних занять, консультацій, перевірки виконання індивідуальних завдань, а також у формі участі в науковій конференції.

9. Методи навчання

У ході читання дисципліни використовуються методи навчання, які притаманні системі вищої академічної освіти. Серед них *словесні*: лекції (проблемні, лекції-візуалізації), розповіді, пояснення нового матеріалу, бесіди з тем курсу, диспут, обговорення. *Наочні*: ілюстрація, мультимедійна презентація, демонстрація, метод безпосереднього спостереження, презентація результатів власних досліджень. *Практичні*: виконання міні-дослідження, виконання індивідуальних завдань. Пояснювально-ілюстративний метод та метод проблемного викладу використовується під час лекцій для викладення й засвоєння фактів, підходів, оцінок, висновків, що наводяться у лекційній частині курсу. Евристичний метод допомагає в організації активного пошуку розв'язання висунутих пізнавальних завдань. Дослідницький метод використовується під час самостійної підготовки здобувачів. Здобувачі самостійно вивчають літературу, джерела, готуючись до контрольної роботи та виконуючи індивідуальне навчально-дослідне завдання.

10. Форми контролю і методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Методи поточного/періодичного контролю: оцінювання активності та усне опитування під час лекцій та практичних занять; захист результатів виконання рефератів та написання есе; оцінювання доповідей, презентацій та індивідуального навчально-дослідного завдання.

Підсумковий контроль: форма підсумкового контролю – усний іспит

Критерії оцінювання результатів навчання:

Оцінка за національною шкалою	Теоретична підготовка	Практична підготовка
	Здобувач освіти	
Відмінно /зараховано	у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при	глибоко та всебічно розкриває сутність практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити

	<p>цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями</p>	<p>результати власної практичної діяльності; виконує творчі завдання та ініціює нові шляхи їх виконання; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.</p>
<p>Добре /зараховано</p>	<p>достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу; при представленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.</p>	<p>правильно виконав більшість завдань за зразком; має стійкі навички виконання завдання</p>
<p>Задовільно /зараховано</p>	<p>володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причиннонаслідкових зв'язків і формулювання висновків.</p>	<p>може використовувати знання в стандартних ситуаціях, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання. Правильно вирішив половину завдань. Здобувач має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків</p>
<p>Незадовільно з можливістю повторного складання / не зараховано</p>	<p>володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно (без аргументації та обґрунтування); безсистемно виокремлює</p>	<p>недостатньо розкриває сутність практичних завдань,</p>

	випадкові ознаки вивченого; не вміє робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки; під час відповіді допускаються суттєві помилки	допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив окремі розрахункові/тестові завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані уміння та навички.
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни / не зараховано	не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача

11. Питання для підсумкового контролю

1. Сутність поняття "об'єкт наукового дослідження" в історії та археології.
2. Сутність поняття "предмет наукового дослідження" в історії та археології
3. Епістема та парадигма: сутність понять та проблема співвідношення
4. Науковий напрямок: сутність поняття та історіографічні приклади
5. Поняття про наукову школу в радянській та "західній науці": порівняльний аналіз
6. Основні види наукової продукції наукових шкіл
7. Тип: основні підходи до визначення сутності поняття
8. Сутність категорії "властивість". Співвідношення понять "властивість", "якість" та "ознака"
9. Типологічний метод в історії та археології
10. Загальнонаукові методи в історії та археології
11. Спеціально-наукові методи в історії та археології
12. Основні форми апробації результатів наукового дослідження.
13. Міждисциплінарний підхід в історії та археології: історія та сучасність
14. Трансдисциплінарність в сучасному гуманітарному знанні
15. Структура процесу наукового пізнання
16. Методи історичної герменевтики
17. Методи політичної історії
18. Методи соціальної історії
19. Методи економічної історії
20. Методи гендерної історії
21. Методи військової історії
22. Методи усної історії
23. Методи мікроісторії
24. Методи історії ментальностей та історії пам'яті
25. Методи локальної історії
26. Методи квантитативної історії
27. Методи історичної антропології
28. Міждисциплінарна парадигма сучасної історичної науки
29. Трансдисциплінарна парадигма сучасної історичної науки
30. Сучасні прийоми верифікації результатів наукового дослідження
31. Етапи підготовки результатів наукового дослідження до оприлюднення
32. Наукова доповідь як форма апробації результатів наукового дослідження
33. Різновиди наукових форумів, їх специфіка та регламентів
34. Новітні прийоми усної презентації результатів наукових досліджень
35. Кваліфікаційна робота як форма презентації результатів наукового дослідження
36. Додатки як форма презентації результатів наукового дослідження
37. Види друкованих праць, принципи їх формування та обігу

38. Місце та роль інституту інтелектуальної власності у сучасному соціальному бутті.
39. Забезпечення балансу публічних та приватних інтересів у сфері охорони інтелектуальної власності.
40. Осмислення інтелектуальної власності у соціогуманітарному знанні.
41. Охорона інтелектуальної власності у умовах глобалізації та європейської інтеграції.
42. Об'єкти права інтелектуальної власності: поняття, ознаки, проблеми класифікації.
43. Суб'єкти права інтелектуальної власності.
44. Цивільно-правові договори в механізмі охорони інтелектуальної власності.
45. Угоди про нерозголошення (non-disclosure agreement) та про неконкуренцію (non-compete agreement) в механізмі охорони інтелектуальної власності.
46. Правопорушення та юридична відповідність у сфері інтелектуальної власності.
47. Механізм охорони інтелектуальної власності Європейського Союзу.
48. Державна політика України у сфері інтелектуальної власності: становлення, стан та тенденції.
49. Інституційне забезпечення державної політики України у сфері інтелектуальної власності.
50. Правоохоронні, судові та митні органи у механізмі охорони прав інтелектуальної власності.
51. Недержавні актори охорони прав інтелектуальної власності.
52. Позасудовий захист прав інтелектуальної власності.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний та періодичний контроль										Підсумковий контроль (іспит)	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2			Змістовий модуль 3				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		
8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	20	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C	задовільно	
70-74	D		
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Екологічна історія».
2. Силабус навчальної дисципліни «Екологічна історія».

3. Навчально-методичні матеріали для лекцій.
4. Мультимедійні презентації.
5. Сминтина О. В. Основи наукових досліджень: Методичні рекомендації. – Одеса, 2018.
6. Методи наукових досліджень, аналіз та презентація результатів дослідження : Методичні рекомендації з нормативного курсу для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 032 «Історія та археологія» / О. В. Сминтина. – Одеса : Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2020. – 15 с.

14. Рекомендована література

Основна

1. Бірта Г. О. Методологія і організація наукових досліджень : навч. посіб. / Г. О. Бірта, Ю.Г. Бургу. - К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 142 с.
2. Данильян О. Г. Методологія наукових досліджень : підручник / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. – Харків : Право, 2019. – 368 с.
3. Каламбет С.В., Іванов С.В., Півняк Ю.В. Методологія наукових досліджень: Навч. посіб. – Дніпропетровськ: Вид-во Маковецький, 2015. – 144 с.
4. Коваль І. Ф. Комерціалізація прав інтелектуальної власності: навч. посіб. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 272 с.
5. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах та таблицях): навчальний посібник. Суми: Університетська книга, 2020. – 219 с.
6. Право інтелектуальної власності : підручник / За заг. ред. О. І. Харитонової. Київ: Юрінком Інтер, 2022. 540 с.
7. Світличний. О. П. Право інтелектуальної власності: Підручник. - Вид. 2, змін. і доп. Київ: НУБіП України, 2016. 355 с. URL: <https://www.businesslaw.org.ua>
8. Ходаківський Є. І. Інтелектуальна власність: економіко-правові аспекти. Підручник: 3-тє вид., перероб. та доп. / Є. І. Ходаківський, В. П. Якобчук, І. Л.Литвинчук. Київ: «Центр учбової літератури», 2017. 504 с. URL: <http://ir.znau.edu.ua>

Додаткова література

Правові джерела:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. *Відомості Верховної Ради України*.1996. № 30. Ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>
2. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 40. Ст. 356. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
3. Угода про Асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони : Міжнародний договір від 27.06.2014 р. *Офіційний вісник України*. 2014. № 75. Том 1. Ст. 2125. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
4. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 01.12.2022 р. № 2811-IX. *Офіційний вісник України*. 2023. № 3. Ст. 196. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
5. Про театри і театральну справу : Закон України від 31.05.2005 р. № 2605-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 26. Ст. 350. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>

6. Про кінематографію : Закон України від 13.01.1998 р. № 9/98-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 22. Ст. 114. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
7. Про державну підтримку кінематографії в Україні : Закон України від 23.03.2017 р. № 1977-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 20. Ст. 240. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>
8. Про правову охорону географічних зазначень : Закон України від 16.06.1999 р. № 752-XIV. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 32. Ст. 267. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
9. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг : Закон України від 15.12.1993 р. № 3689-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 7. Ст. 36. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
10. Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних : Закон України від 23.03.2000 р. № 1587-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 24. Ст. 183. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
11. Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав : Закон України від 15.05.2018 р. № 2415-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 32. Ст. 242. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
12. Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування : Закон України від 17.01.2002 р. № 2953-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 17. Ст. 121. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
13. Про Рекомендації парламентських слухань «Захист прав інтелектуальної власності в Україні: проблеми законодавчого забезпечення та правозастосування» : Постанова Верховної Ради України від 27.06.2007 р. № 1243-V. *Відомості Верховної Ради України*. 2007. № 45. Ст. 524. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
14. Про заходи щодо охорони інтелектуальної власності в Україні : Указ Президента України від 27.04.2001 р. № 285/2001. *Офіційний вісник України*. 2001. № 18. Том 2. Ст. 783. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
15. Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір : Постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2001 р. № 1756. *Офіційний вісник України*. 2001. № 52. Ст. 2369. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
16. Про затвердження Порядку сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності : Постанова Кабінету Міністрів України від 22.12.2004 р. № 1716. *Офіційний вісник України*. 2004. № 51. Ст. 3354. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
17. Про затвердження Положення про державного інспектора з питань інтелектуальної власності Міністерства економіки : Постанова Кабінету Міністрів України від 17.05.2002 р. № 674. *Офіційний вісник України*. 2002. № 21. Ст. 1042. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
18. Про утворення Ради з питань інтелектуальної власності : Постанова Кабінету Міністрів України від 07.02.2018 р. № 90. *Офіційний вісник України*. 2018. № 19. Ст. 635. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
19. Про затвердження Концепції розвитку національної системи правової охорони інтелектуальної власності : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.06.2002 р. № 321-р. *Офіційний вісник України*. 2002. № 24. Том 1. Ст. 1177. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
20. Про схвалення Концепції реформування державної системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 01.06.2016 р. № 402-р. *Офіційний вісник України*. 2016. № 44. Ст. 1625. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>

21. Про затвердження положення про департамент розвитку сфери інтелектуальної власності : Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 28.12.2019 р. № 842. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
22. Деякі питання Національного органу інтелектуальної власності: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 28.10.2022 р. № 943-р. *Офіційний вісник України*. 2022. № 87. Ст. 5400. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
23. Про організацію виконання повноважень НОІВ у сфері охорони прав на торговельні марки, промислові зразки, винаходи, корисні моделі, компонування напівпровідникових виробів та географічні зазначення в умовах воєнного стану : Наказ УКРНОІВІ від 13.01.2023 р. №18-Н/2023. URL: <https://ukrpatent.org>
24. Про затвердження Регламенту Апеляційної палати Національного органу інтелектуальної власності : Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 02.03.2021 р. № 433. *Офіційний вісник України*. 2021. № 39. Ст. 233. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
25. Про затвердження Правил погодження питань про внесення позначення, що містить офіційну назву держави «Україна», до знака для товарів і послуг : Наказ Міністерство освіти і науки України від 04.08.2010 р. № 790. *Офіційний вісник України*. 2010. № 82. Ст. 2893. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
26. Про затвердження Положення про Експертну раду Міністерства культури України з питань сучасного мистецтва від 02.12.2016 р. № 1130. *Офіційний вісник України*. 2017. № 5. Ст. 185. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
27. Про затвердження Методичних рекомендацій з обліку нематеріальних активів кіновиробництва : Наказ Міністерства культури і туризму України від 02.04.2008р. № 353/0/16-08. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
28. Про застосування судами норм законодавства у справах про захист авторського права і суміжних прав Постанова Пленуму Верховного Суду України від 04.06.2010 р. № 5. *Вісник Верховного суду України*. 2010. № 6. С. 4. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
29. Директива Європейського Парламенту і Ради 2001/29/ЄС від 22.05.2001 р. про гармонізацію окремих аспектів авторського права і суміжних прав в інформаційному суспільстві. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
30. Директива Європейського Парламенту і Ради 2001/84/ЄС від 27.09.2001 р. про право слідування на користь автора оригінального твору мистецтва. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
31. Директива Європейського Парламенту і Ради 2012/28/ЄС від 25.10.2012 р. про певні дозволені способи використання сирітських творів. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
32. Директива Європейського парламенту і Ради ЄС про забезпечення прав на інтелектуальну власність від 29.04.2004 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
33. Директива Ради 92/100/ЄЕС «Щодо права на прокат та права на отримання рентної плати та деяких прав, пов'язаних з авторським правом в галузі інтелектуальної власності» від 19.11.1992 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
34. Директива Ради 93/98/ЄЕС від 29.10.1993 р. стосовно уніфікації строків захисту авторського права і деяких суміжних прав. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
35. Case C-518/08: Fundación Gala-Salvador Dalí and Visual Entidad de Gestión de Artistas Plásticos (VEGAP) v. Société des auteurs dans les arts graphiques et plastiques (ADAGP) and Others. Judgment of the Court (Third Chamber) of 15 April 2010. URL: <https://curia.europa.eu>
36. Digital Millennium Copyright Act. Public Law №: 105-304 (10/28/1998) 105th Congress. URL: <https://www.congress.gov>

1. Семків В. О., Шандра Р. С. Інтелектуальна власність: підручник для студентів неюридичних факультетів. Львів: Галицький друкар, 2015. 280 с.
URL: <https://docplayer.net>
2. Міжнародні договори та угоди у сфері інтелектуальної власності: Навч. посіб. / А.С. Ромашко, І.І. Верба, В.В. Пригода. [Електронний ресурс]. Київ: НТУУ "КПІ", 2013. 160 с.
URL: <https://ela.kpi.ua>
3. Охорона та захист прав інтелектуальної власності: економіко-правові підходи: монографія / за заг. ред. Шишки Р. Б. Київ: Ліра-К, 2019. 276 с.
4. Якубівський І.Є. Набуття, здійснення та захист майнових прав інтелектуальної власності в Україні: монографія. Львів: Видавництво ЛНУ ім. Івана Франка, 2018. 309 с.
5. Захист прав інтелектуальної власності: норми міжнародного і національного законодавства та їх правозастосування : практичний посібник / Лонг Доріс та ін. Київ: К.І.С, 2007. 448 с.
URL: <http://www.nsj.gov.ua>
6. Idris K. Intellectual Property - a Power Tool for Economic Growth. [Електронний ресурс]. Webpage of the World Intellectual Property Organization. 2003.
URL: <https://www.wipo.int>
7. Francis Gurry on the future of intellectual property: opportunities and challenges. [Електронний ресурс]. *WIPO Magazine*. 2017. № 5 (October).
URL: <https://www.wipo.int>
8. Кодинець А. Захист прав інтелектуальної власності в умовах впровадження судової реформи. *Підприємництво, господарство і право*. 2018. № 3. С. 9-13. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua>
9. Kyrylenko A. Direct Effect in Ukraine of IPR Provisions from the EU/Ukraine Free Trade Agreement: a Principled Approach to the Zentiva Case. Research paper is financially supported under the EIPIN-IS Programme by the European Commission with in the Marie Skłodowska-Curie Actions, grantno. 721733-EIPIN IS-MSCA-ITN-EJD. [Електронний документ]. URL: <https://drive.google.com>
10. Волощенко О. Проблеми удосконалення права інтелектуальної власності в умовах євроінтеграції. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. № 4. С. 10-14. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua>
11. Ізбаш О. О. Міжнародні аспекти захисту інтелектуальних прав. *LEX PORTUS*. 2018. № 2 (10). С. 79-94. URL: <file:///D:/%D0%97%>
12. Барський В.Р., Дворніченко Д. Ю. Гармонізація законодавства України та Європейського Союзу щодо охорони прав на географічні зазначення: передумови, стан і перспективи. *Правова держава*. 2021. Вип. 42. С. 115-124. URL: <http://dspace.onu.edu.ua>
13. Дроб'язко В. Закон УРСР «Про авторське право» 1929 року. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2018. № 3. С. 5-12.
URL: <http://www.inprojournal.org>
14. Андросчук Г. «Справа Сальвадора Далі» і право слідування: роз'яснення директиви ЄС. [Електронний ресурс]. Веб-сайт Юридична газета online. 22.05.2015 р. URL: <https://yur-gazeta.com>
15. Лебедева Г.В. Новітні об'єкти права інтелектуальної власності. *Наукові записки. Серія: Право*. 2020. Випуск 8. Спецвипуск. С. 202-210.
URL: <https://www.cuspu.edu.ua>

15. Електронні інформаційні ресурси

1. Наукова бібліотека ОНУ імені І.І. Мечникова. Режим доступу: <http://lib.onu.edu.ua/>
2. Одеська національна наукова бібліотека. Режим доступу: <http://odnb.odessa.ua/>
3. Одеський археологічний музей НАН України. Режим доступу: <http://archaeology.odessa.ua/>
4. Одеський історико-краєзнавчий музей. Режим доступу: <http://www.history.odessa.ua/>
5. Державний архів Одеської області. Режим доступу: <http://archive.odessa.gov.ua/>
6. Електронний архів Українського визвольного руху. Режим доступу: <http://avr.org.ua/>
7. Український інститут національної пам'яті. Режим доступу: <https://uinp.gov.ua/>